

ČÍSLO: 1/2004 – leden 2004

ZPRAVODAJ

ROZHOVOR

„Rok 2004 je rokem našeho vstupu do Evropské unie. Jsem přesvědčena o tom, že síť Zdravých měst, obcí a regionů bude na tuto novou situaci dobře připravena.“

Rozhovor s MUDr. Olgou Sehnalovou, předsedkyní Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR), místostarostkou a političkou Města Kroměříže

Paní doktorko, jak lze z pohledu předsedkyně NSZM ČR krátce zhodnotit rok 2003?

I po deseti letech existence NSZM ČR je mezinárodní Projekt Zdravé město a místní Agenda 21 pro mnoho lidí stále ještě „novinkou“. Proto je pro nás důležitým povzbuzením, že NSZM získala v závěru roku 2003 Cenu ministra životního prostředí za „unikátní a dlouhodobě stále úspěšněji realizovaný projekt zavádění principů ochrany zdraví a životního prostředí, stejně jako principů udržitelného rozvoje, do praktického života českých obcí, měst a regionů“. Do NSZM přistoupil vůbec první kraj - kraj Vysočina - a přistoupila také první menší obec - Skotnice. Svým členům nabízí asociace řadu nových služeb, za všechny bych ráda zmínila tzv. projektový inkubátor. Jde o konzultační službu pro přípravu projektů pro získávání finančních zdrojů, zejména z fondů EU.

S jakým předsevzetím vstupuje NSZM ČR do roku 2004?

Ve sféře kvality veřejné správy chceme prosazovat to, aby podpora zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života byly prioritami pro rozvoj území, při tvorbě strategií rozvoje nejen obcí a měst, ale i celých regionů. Projekt Zdravé město a hodnoty, na kterých staví, by se měly stát optikou, přes kterou budeme nahlížet na život v našich obcích a městech. Rok 2004 je rokem našeho vstupu do EU. Jsem přesvědčena o tom, že NSZM bude na tuto novou situaci dobře připravena. Protože zdraví, udržitelný rozvoj a kvalita života jsou hodnoty blízké tomu, o co usiluje i EU. Projekt Zdravé město zde rozhodně není neznámým pojmem, stejně jako partnerství a spolupráce v NSZM. V tomto smyslu věřím, že naše členská města mají výhodu a velkou šanci lépe prosazovat svou vizi. Proto se na rok 2004 dívám s optimismem a přesvědčením, že pro NSZM bude rokem úspěšným.

AKTUALITY

WHO otevřela novou etapu Projektu Zdravé město (2003 – 2007)

Na konci loňského roku se v irském Belfastu uskutečnila Mezinárodní konference Zdravých měst WHO. Konference konaná u příležitosti patnáctého výročí zahájení Projektu Zdravé město v Evropě završila III. fázi tohoto projektu WHO (1998-2002). Zúčastnilo se jí na 700 zástupců z více než 60 zemí.

Při slavnostním ceremoniálu převzala předsedkyně NSZM MUDr. Olga Sehnalová **certifikát za aktivní účasti Národní sítě Zdravých měst ČR v mezinárodním hnutí Zdravých měst v minulém období**. Město Brno, které na konferenci zastupovala Mgr. Ivana Draholová, koordinátorka Projektu Brno-Zdravé město, obdrželo **certifikát za účast Brna ve III. fázi Projektu Zdravé město WHO**. Brno v uplynulých čtyřech letech reprezentovalo jako jediné město Českou republiku v Evropské síti Zdravých měst WHO. „Členství v této výběrové asociaci umožnilo městu Brno spolupráci s WHO a výměnu zkušeností s ostatními Zdravými městy v Evropě v oblasti zdraví a udržitelného rozvoje. Zcela mimořádný byl pro Brno přínos v oblasti mezinárodní propagace města. Toto období bylo velmi přínosné nejen pro město Brno, ale také pro Zdravá města v ČR,“ zhodnotila Mgr. Draholová, koordinátorka Projektu Brno-Zdravé město. Mgr. Draholová byla rovněž členkou šestičlenného Poradního výboru WHO pro Zdravá města, a tak NSZM měla přímý přístup k aktuálním informacím o hnutí Zdravých měst v Evropě.

Program konference byl zaměřen zejména na zhodnocení uplynulých 15 let Projektu Zdravé město, výměnu zkušeností a posílení politické dohody na místní, regionální a mezinárodní úrovni. Témata jednotlivých sekcí pokrývala řadu oblastí, např. profily zdraví města, komunitní plánování, bydlení a zdraví, aktivní život, násilí versus zdraví, vytváření zdravého prostředí pro děti. Město Brno bylo vybráno WHO k prezentaci v rámci sekce Média a propagační kampaně. Mgr. Draholová zde představila **Brněnské dny pro zdraví, které byly hodnoceny jako ukázka dobře zorganizované mediální kampaně**. Na výstavě „15 let Projektu Zdravé město v Evropě“, která byla součástí konference, se město Brno představilo posterem shrnujícím činnost v uplynulém období a informačními materiály o aktivitách Projektu Brno-Zdravé město, o které byl velký zájem.

V závěrečné části programu **byly představeny cíle nadcházející IV. fáze Projektu Zdravé město WHO** na léta 2003-2007. Důraz bude v příštích čtyřech letech kladen zejména na plánování pro zdraví města, hodnocení vlivu na zdraví a na problematiku zdravého stárnutí. Konference byla zakončena slavnostním přijetím Belfastské deklarace Zdravých měst.

Třebíč: Barevné třídění

Projekt, který tento školní rok s finanční podporou města nastartovala třebíčská SOŠ obchodu a služeb a SOU, partner projektu Zdravé město, má přispět ke zlepšování životního prostředí. Podívejte se, jak.

„Projekt Barevné třídění, který je zaměřen na odpadové hospodářství, je důležitou částí environmentální výchovy,

kteřá v naší škole probíhá. Chceme, aby se třídění odpadu stalo samozřejmostí,“ informovala ředitelka školy Libuše Kolářová. Díky finanční podpoře v rámci grantového programu Zdravé město mohly být třídy, kanceláře, chodby i šatny školy vybaveny odpadkovými koši barevně odpovídajícími kontejnerům na tříděný odpad. Největším problémem pro školu, která se skládá ze tří budov na

třech od sebe vzdálených místech, bylo další využití roztříděného odpadu. Ale když se chce, mnohé se dá vyřešit. „Papír je řešen sběrovými dny nebo jej vykoupí sběrné suroviny, odvoz PET-lahví zprostředkovává firma z našeho města a sklo je přenášeno do kontejnerů. Třídění odpadu není náročné a je velice potřebné. Studenti se snaží a doufáme, že se nám bude i nadále dařit,“ uzavírá ředitelka Libuše Kolářová. Podobné projekty třídění odpadu běží také na školách v Boskovicích, Hodoníně, Velkém Meziříčí i na radnici ve Vsetíně, která jako organizace se šetrným přístupem k životnímu prostředí v prosinci loňského roku získala certifikát ISO 14001.

Orlová: Okno do zdravého města

V plném proudu je v těchto dnech třetí ročník soutěže pro mladé výtvarníky „Okno do zdravého města“, kterou společně vyhlásily volnočasové středisko Kotva a Rada Zdravého města Orlová. Soutěží se ve třech věkových kategoriích: 6 - 10 let, 11 - 14 let a 15 - 18 let, téma zní Můj nejkrásnější zážitek v roce 2003 ve městě Orlová. Formát ani technika zpracování nejsou nijak omezeny. Soutěžní dílka vyhodnotí odborná komise v pátek 20. 2. a slavnostní předání cen vítězům se uskuteční hned za týden

v prostorách bývalé obřadní síně Městského úřadu v Orlové Lutyni. Nejlepší práce budou součástí výstavy „Okno do zdravého města“, která se uskuteční v únoru u příležitosti kampaně „30 dní pro neziskový sektor“ v prostorách Domu kultury města Orlová.

Prostějov: Studenti uspořádali anketu o kouření

U příležitosti Mezinárodního dne nekuřáků zjišťovali budoucí zdravotníci a zdravotní sestřičky názory prostějovské veřejnosti na kouření. Jaká zjištění jejich výprava do ulic Zdravého města přinesla?

Lidé kouří nikoliv proto, že chtějí, ale proto, že nemohou přestat. Vedeni tímto mottem, oslovovali před časem studentky a studenti prostějovské Střední zdravotnické školy veřejnost, aby zjistili názory lidí na kouření. Za zpracování výsledků tohoto průzkumu nyní získala škola, partner města v projektu Zdravé město, 3. místo v celostátní soutěži, kterou každoročně k mezinárodnímu nekuřáckému dni vyhlašuje Státní zdravotní ústav Praha. „Celá akce byla zaměřena na prevenci kouření. Měla být motivací pro kuřáky, proč a jak přestat kouřit,“ uvedla učitelka Ivana Vychodilová, která akci se studenty připravila. Budoucí zdravotníci oslovili 601 respondentů. Z 253 kuřáků jich nejvíce uvedlo, že kouřit by přestali hlavně kvůli zdraví, rodině nebo penězům. Polovina z nich se svěřila, že jim kouření vadí, druhá polovina si ale ze své neřesti nic nedělá. „Také nás překvapilo, že velký počet kuřáků chce přestat kouřit a nezná léky, které by jim mohly k překonání zlovyku pomoci,“ konstatovala Vychodilová. Zajímavé byly i odpovědi některých z 348 nekuřáků. Pro zákaz kouření se vyslovilo 71 dotazovaných, kuřáky do vymezených prostorů by odkázalo 26 lidí. Poznatky z ankety hodlá škola využít i v rámci projektu Zdravé město.

Vsetín, Kroměříž: Bezpečné komunity

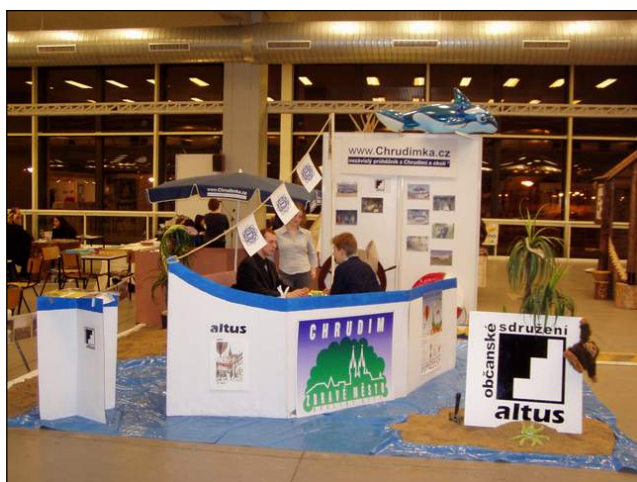
Akce zaměřené na prevenci úrazovosti, označení smíšené stezky pro cyklisty a chodce, moderní dětské průlezky a kolotoče - to jsou jen některé výsledky loňského snažení Vsetína v rámci projektu Bezpečná komunita. Mezinárodní projekt dlouhodobě probíhá také v Kroměříži, která byla za jeho úspěšnou realizaci přijata do Evropské sítě Bezpečných komunit.

Projekt Bezpečná komunita je ve Vsetíně zaměřen především na zjišťování míst s nejčastějším výskytem úrazů a následně na jejich opravu tak, aby se nebezpečí úrazů snížilo. „Pomocí dotazníků jsme zjišťovali lokality, které jsou z hlediska úrazovosti nebezpečné. Tyto údaje jsme potom využili pro plánování oprav a údržby městského majetku. V rámci tohoto projektu byly provedeny opravy v celkové hodnotě 430 tisíc korun,“ uvedl koordinátor

projektu Bezpečná komunita Vsetín Roman Kalabus. Velkou část aktivit představuje osvěta. Rozpočet města Vsetína pamatuje na akce v rámci bezpečné komunity i v letošním roce. Projekt Bezpečná komunita již několik let probíhá také v **Kroměříži**. Za jeho úspěšnou realizaci byla Kroměříž v červnu 2003 přijata do Evropské sítě Bezpečných komunit WHO. „Je to zejména závazek. Závazek toho, že projekt Bezpečná komunita, rozvíjející se jako subprojekt Zdravého města, je brán jako dlouhodobá aktivita, která by ve svém důsledku měla vést ke snížení úrazovosti ve městě. Do roku 2015 bychom v Kroměříži chtěli snížit úrazovost o 30%,“ uvedla místostarostka Města Kroměříže a politička Projektu Zdravé město MUDr. Olga Sehnalová.

Chrudim: Na Regiontouru představilo občanské sdružení Altus i Zdravé město Chrudim

Začátkem ledna hostilo brněnské Výstaviště 13. mezinárodní ročník přehlídky turistických možností v regionech s názvem Regiontour 2004. Předvedly se zde desítky měst a obcí ze všech krajů republiky. Byla mezi nimi i expozice města Chrudim. Projekt Zdravé město, jeho aktivní spolkový život a aktivity s ním spojené propagoval ve svém stánku, kromě svých aktivit jeden z partnerů Projektu Zdravé město, Občanské sdružení Altus. Svoji premiéru měl také nově vydaný leták shrnující podstatu projektu i již uspořádané akce. Chcete-li se dozvědět více, stačí nalistovat server www.chrudimka.cz

Počet českých měst v NSZM roste

Asociaci Národní síť Zdravých měst ČR založilo před více než deseti lety 11 moravských měst v čele s metropolí Brnem. V současnosti má asociace 41 členů (měst, obcí, mikroregionů, krajů) s vlivem na 800 měst a obcí, ve kterých žije 1,7 milionu obyvatel naší republiky – tedy 16% populace ČR. A zájem o členství má stále více municipalit.

Většina Zdravých měst je sice stále ještě na Moravě, nicméně zájem o členství v NSZM ČR však rychle roste také v Čechách. Ve druhé polovině roku 2003 do asociace přistoupila kromě slezské **Kopřivnice** také česká města **Hradec Králové** a **Mladá Boleslav**. Jediným regionem, kde dosud není žádný člen asociace, je dnes Karlovarský kraj. O členství v NSZM aktuálně jedná řada dalších měst, obcí, mikroregionů i celých krajů - například města Rožnov pod Radhoštěm, Ústí nad Labem, nebo Liberecký a Zlínský kraj.

Brno: Hodnotili a oceňovali Dny pro zdraví

V závěru loňského roku se v brněnském hotelu Continental uskutečnilo slavnostní setkání představitelů města Brna s organizátory kampaně Brněnské dny pro zdraví. Setkání pořádá každoročně Kancelář Brno-Zdravé město. Cílem je zhodnotit průběh největší brněnské akce propagace zdravého způsobu života a současně ocenit práci všech, kdož jednotlivé akce připravovali.

Setkání bylo tentokrát připraveno především jako slavnostní ocenění organizátorů jednotlivých akcí. Vůbec poprvé se při této příležitosti setkali zástupci zúčastněných organizací se členy Rady Zdravého města. Na setkání organizátoři zhodnotili průběh svých akcí a s kolegy se podělili o zkušenostech z průběhu Brněnských dnů. Poprvé zjišťovala Kancelář Brno-Zdravé město názory na organizaci a propagaci kampaně formou dotazníku hned po skončení Brněnských dnů pro zdraví, takže přímo na setkání již mohly být představeny výsledky. Pochvalně se organizátoři vyjadřovali zejména o koordinační činnosti Kanceláře Brno-Zdravé město. V oblasti propagace zástupci organizací hodnotili kladně zejména systém celoměstské propagace, díky němuž se daří informovat širokou brněnskou veřejnost a současně oslovovat nové cílové skupiny. O kvalitně odvedené práci svědčí také fakt, že Brněnské dny vybrali zástupci Světové zdravotní organizace jako ukázkou dobře zorganizované mediální kampaně pro prezentaci na mezinárodní konferenci Zdravých měst v Belfastu (viz úvodní zpráva).

KONTAKT

Petr Švec
národní koordinátor Projektu Zdravé město

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500639

E: paha@nszm.cz

W: www.nszm.cz

(Použity ilustrační fotografie z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR.)